

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VI. Absurdè constitui ab ætatis nostræ sectariis, non esse Episcopis
relictum quicquam, nisi nudum verbi ministerium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

CAPUT VI.

*Absurdè constitui ab etatis nostræ sectariis, non esse
Episcopis relictum quicquam, nisi nudum
verbi ministerium.*

QVAE omnia cùm Ecclesiastice potestatis sacram excellentiam luculenter ostendant, audiēdi non sunt etatis nostræ sectarij, qui præter verbi ministerium ad Episcopos negent quicquam pertinere: non leges ferendi, non coercendi potestatem. vnde inter articulos suos secutus Ioantem Wiclef & Waldensem Lutherus afferuit, neque in Pontifice neque in Ecclesia potestatem esse articulos fidei condendi, aut leges morum. Cuius quidem articuli, cum aliis compluribus, in bulla Leonis decimi, merita condemnatio operitur. Quibus enim in Actis Apostolorum dicitur. Attendite vobis, & vniuerso gregi, quos Spiritus sanctus posuit regere Ecclesiam Dei: iij non docendi modò functionem, verum etiam gubernandi regendique auctoritatem accepisse declarantur. Quis autem non intelligat, quanto hæc discrimine seiueta sint: doctoris officio fungi, alienaque duntaxat præcepta monstrare, & rectorem esse? Tamen si enim illos ita elevoluit Christus Ecclesiæ rectores, ut simul essent doctores; quemadmodum Timotheo dicitur, oportet Episcopum esse doctorem: tamen rectoris & præfetti Ecclesiastici munus, maius quiddam complectuntur. Etenim qualis rector ille tibi videatur, qui nihil queat ipse præcipere? qui delicta videat, nec paenitentia legitimis possit afficere delinquentes? Cuiusmodi obsecro iugulator est & rector, cui cæteri sint potestate & auctoritate pares? cui obediētia neque deferatur villa, neque debeatur? atqui recte prudenterque administrans aut in officio contineri familiā nulla potest, nisi potestas præfecto adsit, & constituendi quod pro temporiū homi-

Artic. 27.

Art. 10.

Act. 3.

hominumque conditionibus oportunum videatur, & corrigendi si quid in leges peccatum sit. Cumque mortalium status nusquam fixus sit, sed pro temporum locorumque diversitate lubricè varietur, malè profecto Ecclesiæ Christianæ fuisse prospectum, si nullam eius rectores haberent leges ferendi potestatem. Sed habent omnino, semperque habuerunt in ædificationem, non in destructionem. Quocirca & hoc præcepit literis Apostolicis expressum reperitur: Obedite ^{Hebr. 13.} præpositis vestris, & subiacete eis. Ipsi enim per vigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, & nō gementes: hoc enim non expedit vobis. Nempe hoc de obtemperando Ecclasiasticis præfectis Apostolus præcipit, quemadmodum de sacerdotali potestate dixerat, omnem animam sublimioribus potestatibus subditam esse oportere. Nisi autem & Ecclesiæ Pastoribus, cum quippiā præcipiunt, esset obediendum; nec iure præesse dicerentur, neque esset vnde Apostolus diceret: Qui bene præsunt ^{1. Tim. 5.} Presbyteri, duplii honore digni habeantur, maximè qui laborant in verbo & doctrina. Qui inter homines quoniam tanto in periculo maiore versantur, quanto sublimiore sunt loco: idcirco Apostolus hoc à subditis exigit, ut pro illis orienti impensiūs; iisdemque labantibus atque sollicitis, non modò obediendi fide, verum etiam charitatis ardore succurrant. Rogamus ^{1. Thess. 5.}

vis fratres, inquit, ut noueritis eos qui laborant inter vos, & præsunt vobis in Domino, & monent vos: ut habeatis illos abundantiūs in charitate: propter opus illorum pacem habete cum eis. Qui & alio loco cur diceret, Quid enim mihi de his qui foris sunt iudicata. ^{1. Cor. 5.} Nam de his qui intus sunt, vos iudicatis: si sola ipsi vel Ecclesiæ competet docendi potestas? Eos enim qui foris sunt, docere profecto potuit, & docuit: sed quia familiam Christi & domum nondum erant per-

456. DE CHRISTIANA LIBERTATE
baptismi ianuam ingressi, idcirco subditi ei nondum
erant, ac per hoc nondum in eos potuit suæ iurisdi-
ctionis exercere potestatem, quæ in solos subditos ex-
ercetur. habuit ergo beatus Apostolus, & Ecclesia,
aliam quam docendi potestatem, nimirum iudicandi,

*Ambr de fide
lib. 5 ad Gra-
tianum, cap. I.*

discernendi, præcipiendi, puniendi. Quid autem pa-
terfamilias noster Christus Dominus, cùm profectu-
rus in cælum, seruum unum constituit super familiam
suam, ut ei præberet cibum in tempore? nullamne ei
reliquit quiequam constituendi, quod temporis con-
grueret, potestatem? *Quis iste est familiæ præpositus,*
qui nulla præ ceteris auctoritate potestate que præpol-
leat? aut fortasse ad cibum familiæ Christianæ non
pertinent Leges salutares, non ipsa disciplinæ ratio, in
omni regno, ciuitate, familia perneciaria. quæ vbi
colitur, stant illa suis viribus integra, membrorumque
iucunda pace lxtantur. vbi vero negligitur, quasi cor-
poris soluta compage, disfluunt vniuersa. Sanè cùm
præfectus iste cœperit percutere cōseruos suos, & ma-
dicare cùm ebriosis: tum proflus cōcessa sibi potesta-
te ad suam aliorumq. perniciem abutitur. Qua nam-
que oppressis opem ferre debuit, eādem opprimit: &
qua oportuit delicta, moderatione adhibita, corrigi,
eādem illa ipsa cūmulantur. Verum tamen nisi posset
ille, cùm res postulat, etiam pœnis iustis co-
ercere, non ei diceretur: Et tibi dabo claves regni cæ-
lorum: hoc est, regimen administrationēq. totius Ec-
clesiæ, quæ cælestē est in terris regnum. hoc enim δ
in clavibus intelligi, & iis traditis significari consue-
uit: quemadmodum & apud Isajam, gubernationen-
Ecclesiæ Christo tradendam insinuatum est illis ve-
bis: Et dabo clavem domus David super humerum
eius. Non ergo Petro, tanquam primarij huius guber-
natoris vicario, claves regni cælorum committerentur;
neque adiungeretur: Et quodcunque ligaueris super
terram,

Matth. 16.

Isa. 22.

terram, erit ligatum & in cælis: nisi eius esset aliquando inobedientes grauissimorum vinculorum pœnis coercere. Hæc verò coercendi potestas (quam in Petro summa amplissimaque fuit) ne ad eum tamen solum pertinere putetur, ad alios quoque & deinceps secuturos Ecclesiæ Præsidies spectare demonstrat, quod dicitur: Si illos non audierit, die Ecclesiæ: si Ecclesiæ non audierit, hoc est, quos Dominus Ecclesiæ suæ præfecit, in quibus Ecclesiæ Senatus quidam auctoritasque consistit; sit tibi sicut ethnicus & publicanus. Ac deinde ipsius severitatis grauissimum terrorem adiungens, Quæcumque enim, inquit, ligaueritis super terram, erunt ligata & in cælis. Proinde quod Ioannes in Apocalypsi vidit sedes, & qui super eas sederent, quibus iudicium datum sit: ad tempus hoc peregrinantis Ecclesiæ, spectare arbitramur. Cùm enim dixisset alligari diabolū mille annis, & postea solui brevi tempore: mox quid in istis mille annis agat Ecclesia, vel agatur in ea, cōmemorans. Et vidi, inquit, sedes, & sedentes super eas, & iudicium datum est eis. Quod putandum non est, ait Augustinus, de ultimo iudicio dici, sed sedes Præpositorum, & ipsi Præpositi intelligendi sunt, per quos Ecclesia nunc gubernatur. Iudicium autem datum nullum melius accipiendum videtur, quam id quod dictum est: Quæ ligaueritis in terra, ligata erunt & in cælo. Vnde Apostolus (quod antè quoque ex eo protulimus) Quid enim mihi est, inquit, de his qui foris sunt iudicare: Nōne de his qui intus sunt, vos iudicatis? Certè & infideles foris constitutos, docebant Apostoli: ut facile appareat Ecclesiasticam potestatem, non in nudo verbi ministerio positam esse, verum etiam in exercenda disciplinæ severitate. Reprehēdit etiam diuus Augustinus, in quibusdam sui temporis, quod sic instituendam putarent esse Ecclesiam, ut ad eius Præpositos non pertineret,

*Matth. 18.**Apoc. 20.**Lib. 22. de
C. u. Dei, c. 9.**Lib. de fide &
operib. cap. 4.*

nisi dicere quid cauendum, quidve faciendum esset.
 Quanto isti grauiore digni reprehensione videri debent, qui nec ferendi leges utiles potestatem, Ecclesie Praefulibus permittendam arbitrantur? Habet ve-
 tis Testamentum praeter regnum, sacerdoralem quo-
 que summam potestatem, de qua illud est diuiniter
 constitutum: Si difficile & ambiguum apud te iudi-
 cium esse perspexeris inter sanguinem & sanguinem,
 causam & causam, lepram & non lepram; & iudicium
 inter portas tuas videris verba variari: surge, & ascen-
 de ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus, ve-
 niesque ad sacerdotes Leuitici generis, & ad iudicem
 qui fuerit illo tempore; quaresque ab iis, qui iudica-
 bunt tibi iudicij veritatem: & facies quodcunque di-
 xerint qui praelunt loco, quem elegerit Dominus, &
 docuerint te iuxta Legem eius, sequentisq. sententiam
 eorum. Qui autem superbierit, nolens obedire sacer-
 dotis imperio, qui eo tempore ministrat Domino Deo
 tuo: ex decreto iudicis morietur homo ille. Synagoga
 ergo non defuit sacerdotale tribunal, cui parendum
 esset, sub interminatione mortis; & Ecclesiam Christi
 existimabimus nullum in terris habere magistratum,
 qui præcipere quidquam utiliter; aut severè, cùm se
 exigit, coercere possit? Prorsus & potest hoc, & facien-
 dum sibi esse aliquando videt, quod ait Augustinus, v.
 cùm adest salua pace, facultas disciplinæ aduersus im-
 probos, aut nefarios exercendæ, tum ne socordia, se-
 gnitieque torpescat, sed aculeis præceptorum, que al-
 severitatem disciplinæ pertinent, excitata: aut degu-
 rationibus, aut excommunicationibus impleat, quo-
 visibilis in veteri Testamento gladius præsignauen-
 tis in Christiana Republica faciendum.

*Cap. 5. lib. de
Fide & operib.*

*Cap. 2. lib. de
Fide & operib-
us.*